

ROZPOZNANIE PRZYRODNICZE

na potrzeby planowanej realizacji przedsięwzięcia pn.

„Rozbudowa placu składowego na potrzeby bazy sprzętowej MOSTOSTAL oraz budowa totemu reklamowego, budowa placu składowego wraz z budynkiem obsługi placu” na części działek o nr ewid.: 246/39, 246/41, obręb 0015 Urzut, gm. Nadarzyn,

Wykonawca:

Grzegorz Osojca-Krasiński
(tel. 781123987; osojca167@gmail.com).

Grzegorz Osojca-Krasiński
Grzegorz Osojca-Krasiński

Doświadczenie zawodowe osoby sporządzającej opinię:

Specjalista przyrodnik (zoologia, leśnictwo);
Zakład Badawczy Leśnictwa i Środowiska
Ul. Solec 81 b/73a
00-382 Warszawa

Data sporządzenia:

Warszawa, 17.04.2024

1. Cel i zakres rozpoznania przyrodniczego

Celem zasadniczym przeprowadzonego rozpoznania przyrodniczego było:

1. Ustalenie w jakim stopniu obszar działek ewidencyjnych nr 246/39 i 246/41 w obrębie 0015 Urzut jest lub może być wykorzystywany przez chronione prawem oraz rzadkie gatunki fauny i flory (w tym siedliska przyrodnicze).
2. Zaproponowanie do rozpatrzenia wprowadzenia ewentualnych działań minimalizacyjnych w kontekście Wezwania Wójta Gminy Nadarzyn z dnia 11.01.2024 roku, pkt. I.

2. Podstawa prawna:

- 1) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- 2) Wezwanie do uzupełnienia raportu OOŚ Wójta Gminy Nadarzyn z dn. 11.01.2024.

3. Obszar i charakter planowanego przedsięwzięcia

Działki ewidencyjne planowanego przedsięwzięcia znajdują się na obszarze bazy sprzętowej MOSTOSTAL, w bezpośrednim sąsiedztwie drogi ekspresowej S8 (patrz niżej, zał., il. 1). Planowane przedsięwzięcie polega na rozbudowie placu składowego na potrzeby bazy sprzętowej MOSTOSTAL wraz z budową totemu reklamowego, budową placu składowego oraz budynkiem obsługi placu na części działek o numerze ewidencyjnym 246/39 i 246/41, obręb 0015 Urzut, w gminie Nadarzyn, woj. Mazowieckie.

4. Metodyka rozpoznania terenu

Rozpoznanie przyrodnicze przeprowadzono w roku 2024, wykonując dwie kontrole/wizyty na obszarze planowanego przedsięwzięcia w ramach inwentaryzacji przyrodniczej. W trakcie kontroli terenu panowały następujące warunki pogodowe (w godzinach prowadzonych kontroli):

- 1) 08.04.2024 (temperatura 25 st. C, zachmurzenie słabe, wiatr słaby, godz. 10.30-14.30)
- 2) 15.04.2024 (temperatura 13 st. C, zachmurzenie duże, wiatr słaby, godzina 17:00-19:00)

W czasie wizyt w terenie zwracano uwagę na rzeczywistą szatę roślinną obszaru przedsięwzięcia oraz możliwość rozpoznania rzeczywistej i potencjalnej fauny analizowanego obszaru. Szczególny nacisk w terenie położono, więc na wykrycie (stwierdzenie):

- Siedlisk chronionych z załącznika I do Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG;
- Gatunków roślin i zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG (rzeczywiście stwierdzonych oraz potencjalnie występujących)

- Gatunków ptaków z załącznika II Dyrektywy Ptasiej EWG (rzeczywistych i potencjalnych).
- Gatunków roślin objętych ochroną zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 (Dz. U. 2014, poz. 1409), w sprawie ochrony gatunkowej roślin (rzeczywistych i potencjalnych)
- Gatunków zwierząt objętych ochroną zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 (Dz. U. 2020, poz. 26), w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (rzeczywistych i potencjalnych).
- Gatunki grzybów objętych ochroną zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 (Dz. U. 2014, poz. 1408), w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (rzeczywistych i potencjalnych).

Poniżej przedstawiono szczegółową metodykę w odniesieniu do poszczególnych gatunków fauny i flory.

Botanika i siedliska przyrodnicze

W trakcie każdej kontroli na całym obszarze działek planowanego przedsięwzięcia poszukiwano siedlisk, w obrębie których mogłyby się wykształcić stanowiska chronionych prawem lub rzadkich gatunków flory. Skontrolowano również obszar działek przedsięwzięcia pod względem występowania chronionych prawem siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

Ichtiofauna

Brak stałych środowisk (siedlisk) wodnych na obszarze planowanego przedsięwzięcia, poza sztucznym zbiornikiem wodnym (retencyjnym), znajdującym się w obrębie bazy sprzętowej (który zbiera – drenuje wodę opadową z części omawianego terenu bazy Mostostalu). Jako, że zbiornik retencyjny nie jest objęty planowanym przedsięwzięciem, to nie prowadzono w jego obrębie kontroli nastawionych na rozpoznanie ichtiofauny. Również według uzyskanych informacji od gospodarza terenu ryby w nim nie występują.

Entomofauna

W trakcie kontroli 8 kwietnia w obrębie części działek ewidencyjnych objętych zamierzeniem inwestycyjnym planowanego przedsięwzięcia wyszukiwano stanowisk chronionych i rzadkich gatunków entomofauny (owady, pajęczaki, mięczaki). Poszukiwano zwłaszcza siedlisk przyrodniczych (zbiorowisk roślinnych), które mogłyby stanowić potencjalny obszar występowania chronionej prawnie entomofauny (zwłaszcza miejsca rozrodu i żerowania). Kontrolę terenu przeprowadzono przy optymalnych warunkach pogodowych ze względu na możliwość wykrywania gatunków owadów w okresie fenologicznym przedwiośnia (dzień bardzo ciepły, słoneczny, bez opadów deszczu).

Awifauna

W trakcie obu kontroli aktywnie poszukiwano miejsc występowania ptaków (gniazda i dziuple oraz miejsca przebywania/odpoczynku/żerowania), zwłaszcza miejsc aktywności głosowej (nasłuch na godowe nawoływania samców w okresie wiosennym). W czasie kontroli notowano wszystkie stwierdzone gatunki ptaków. Obserwacje prowadzono z pomocą lornetki 10x50.

Herpetofauna

W trakcie obu kontroli na całym obszarze planowanego przedsięwzięcia poszukiwano przemieszczających się płazów, gadów oraz nasłuchiowano odgłosów rozrodczych płazów ze zbiornika retencyjnego w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia.

Teriofauna

Podczas każdej kontroli na obszarze planowanego przedsięwzięcia poszukiwano śladów stałej obecności ssaków (tropy, odchody, miejsca odpoczynku i schronienia, nory, ślady żerowania) oraz prowadzono ich bezpośrednie obserwacje. Ze względu na stałe wyгородzenie terenu bazy sprzętowej Mostostal obserwacje ograniczono jedynie do możliwości występowania drobnych gatunków teriofauny.

Chiropterofauna

Kontroli *stricto* chiropterologicznych przy użyciu specjalistycznego detektora nocą (np. AnaBat SD2) nie przeprowadzono. Ze względu na charakter oraz miejsce planowanego przedsięwzięcia ograniczono się jedynie do określenia możliwości wykorzystania obszaru przedsięwzięcia przez chronione prawem wszystkie gatunki nietoperzy *Chiroptera*.

5. Wyniki

Poniżej scharakteryzowano występowanie stwierdzonych gatunków/grup systematycznych gatunków fauny i flory (w tym siedlisk przyrodniczych) na omawianym obszarze oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Siedliska przyrodnicze i flora

Na omawianym obszarze planowanego przedsięwzięcia z całą pewnością nie występują żadne chronione siedliska przyrodnicze. Wyraźne odwodnienie tego obszaru oraz ograniczenia związane z funkcjonowaniem bazy sprzętowej Mostostal uniemożliwiają wykształcenie się na działkach planowanego przedsięwzięcia chociażby ekstensywnej, niżowej łąki świeżej (6510) lub też zbiorowisk roślinnych do takich świeżych siedlisk nawiązujących (uboższe postacie muraw, itd.). Szata roślinna w obrębie części działek przedsięwzięcia jest najprawdopodobniej pozabawiona gatunków rzadkich i chronionych prawnie, chociaż jej skład gatunkowy wskazuje na jej spontaniczne wykształcenie się (dalej; patrz zał. il. 3-6). Wynika to chociażby z częściowego odwodnienia drenażem obszaru oraz intensywnego dawniej wykaszania, które upodobiło te zbiorowiska roślinne do szeroko i pospolicie w kraju występujących świeżych, kilka razy w roku koszonych muraw i łąk eutroficznych, z miejscami dużym udziałem nitrofilnych gatunków jednorocznych traw i bylin z klasy *Epipobietea angustifoli* (zał. il. 5, 6).

Fauna

Zbiorowiska roślinności trawiastej wykształcone na obszarze planowanego przedsięwzięcia spełniają warunki, żeby potencjalnie zostać zasiedlone jako miejsca występowania (siedliska) dla kilku gatunków ptaków (niektóre gatunki wróblowe związane z łąkami), drobnych ssaków (zwłaszcza gryzonie *Rodentia*) oraz pospolitszych, szerzej rozpowszechnionych gatunków chronionych owadów i bezkręgowców (np. trzmiele *Bombus* sp., ślimak winniczek *Helix pomatia*, modliszka zwyczajna *Mantis religiosa*). W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono jedynie występowanie ptaków (niżej). Nie

stwierdzono jednak występowania ani ślimaka winniczka, ani również zeszłorocznych ootok modliszki zwyczajnej (co z pewnością jest spowodowane dawniej intensywnym wykaszaniem oraz odwodnieniem przez drenaż zbiorowisk roślinnych tego terenu). W okresie kwitnienia kilku gatunków pospolitych roślin kwiatnych, które nielicznie występują na omawianym obszarze, miejsce planowanego przedsięwzięcia może być również wykorzystywane jako żerowisko kilku szerzej rozpowszechnionych gatunków trzmieli.

Z chronionych prawnie gatunków fauny stwierdzono, że obszar planowanego przedsięwzięcia wchodzi w skład terytorium lęgowego **potrzeszcza** *Emberiza calandra* (1 śpiewający samiec; zał. il. 2). Możliwe również, że obszar przedsięwzięcia wchodzi w skład terytorium lęgowego pokląskwy *Saxicola rubetra* (1 stwierdzony osobnik na ogrodzeniu, na skraju obszaru przedsięwzięcia, w potencjalnym siedlisku lęgowym, którym mogą być nieskosszone zbiorowiska trawiastej roślinności). Ze względu na to, że gatunki te nie przystępują od razu po przylocie do lęgów, nie można było ustalić, czy potencjalne gniazda tych gatunków mogą być zlokalizowane w obrębie niewykosszonych zbiorowisk trawiastych na omawianym obszarze planowanego przedsięwzięcia. Z tego powodu zalecono tzw. minimalizację oddziaływania przedsięwzięcia (niżej).

Z gatunków chronionych prawnie, które jednak nie gniazdują na obszarze planowanego przedsięwzięcia stwierdzono również:

- błotniaka stawowego *Circus aeruginosus* (1 para lęgowa w trzcinowisku ok. 150 m na wschód od obszaru planowanego przedsięwzięcia; patrz zał. il. 2),
- myszołowa *Buteo buteo* (1 osobnik żerujący w sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia),
- pustulkę *Falco tinnunculus* (1 osobnik żerujący w sąsiedztwie oraz nad obszarem przedsięwzięcia)
- sierpówkę *Streptopelia decaocto* (para ptaków na budynku Mostostalu)
- kosa *Turdus merula* (1 śpiewający samiec w sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia)
- kwiczoła *Turdus pilaris* (1 śpiewający samiec w sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia)
- skowronka *Alauda arvensis* (2 śpiewające samce w sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia)
- trznadla *Emberiza citrinella* (1 śpiewający samiec w sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia)
- ziembę *Fringilla coelebs* (1 śpiewający samiec w sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia)
- kopciuszka *Phenicurus phoenicurus* (1 samiec śpiewający z budynku Mostostalu)

Stwierdzonymi w trakcie kontroli obszaru gatunkami fauny, podlegającymi ochronie wyłącznie na mocy prawa łowieckiego, były:

- bażant *Phasianus colchicus* (1 samiec w sąsiedztwie obszaru),
- grzywacz *Columba palumbus* (1 para na olszy czarnej *A. glutinosa* w obrębie obszaru, bez gniazda)
- kuropatwa *Perdix perdix* (1 terytorialny głos w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia).

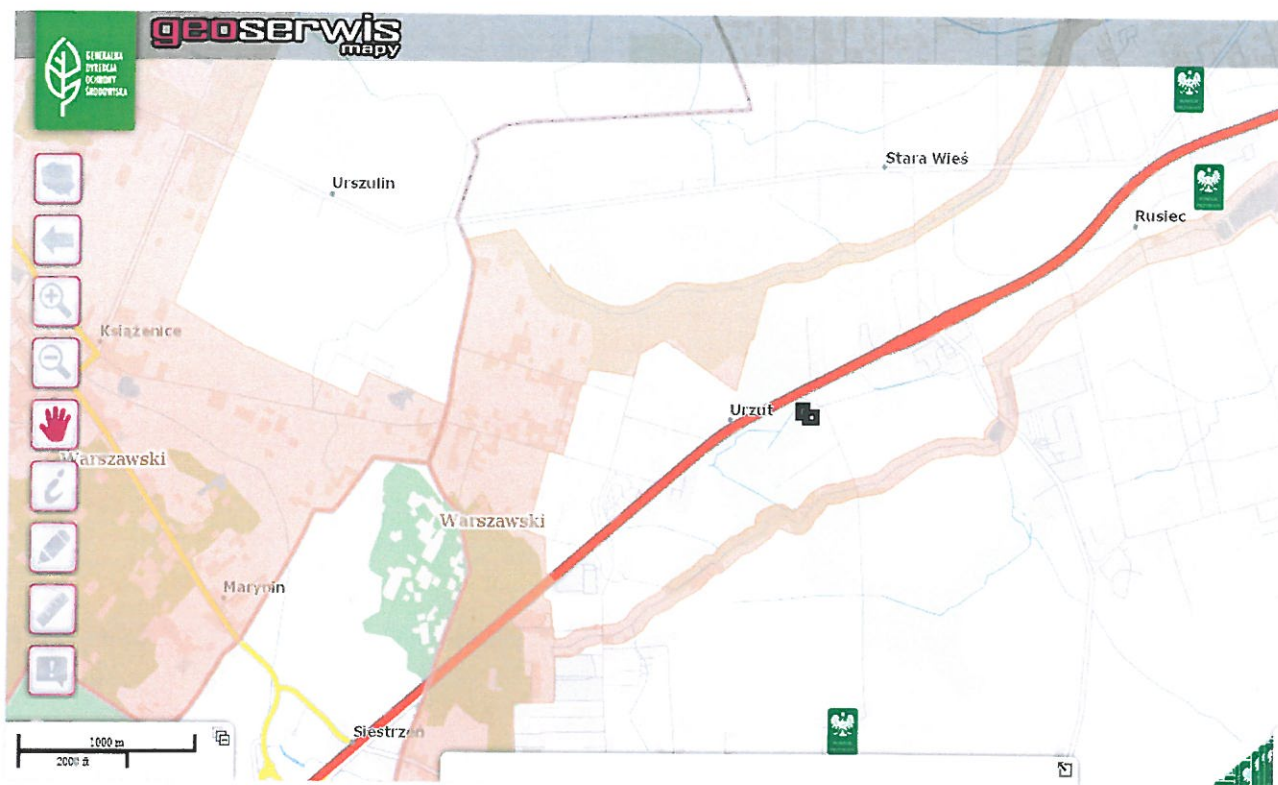
Z kolei zbiornik retencyjny znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru planowanego przedsięwzięcia spełnia warunki środowiskowe do zasiedlenia w niedalekiej przyszłości przez ropuchy *Bufo* sp., ze względu na stałą obecność wody (zasilany drenażem obszaru przedsięwzięcia) oraz brak ryb. Nie stwierdzono jednak żadnych

osobników ropuch w obrębie zbiornika ani też innych martwych płazów w obrębie utwardzonej drogi dojazdowej do biura Mostostalu, które w okresie wiosennym migrowałyby do tego zbiornika na rozród. Zbiornik ten może być również nieregularnie wykorzystywany nocą przez żerujące w jego obrębie nietoperze, polujące nad nim na wodne owady (zwłaszcza przez gatunki nietoperzy szerzej rozpowszechnione, jak borowiec wielki *Nyctalus noctula*, mroczek późny *Eptesicus serotinus* i nocek rudy *Myotis daubentonii*).

6. Minimalizacja oddziaływania

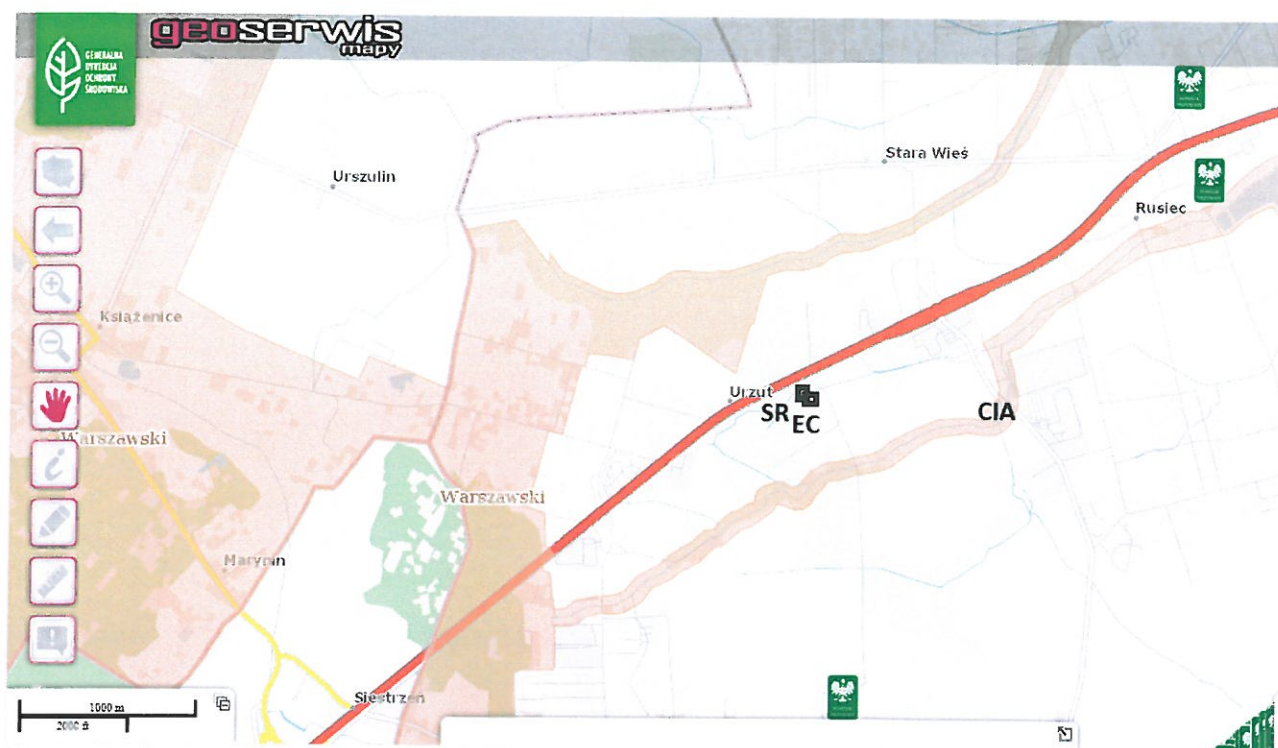
W ramach minimalizacji oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zaleca się przygotowanie obszaru planowanej inwestycji (tj. usunięcie roślinności trawiastej, przygotowanie terenu, itd.) w okresie po okresie rozrodu i lęgów zwierząt, tj. w miesiącach od 15 sierpnia do 1 kwietnia. Poza tym okresem ww. prace przygotowawcze prowadzić wyłącznie pod nadzorem przyrodniczym, który oceni możliwość występowania potencjalnych miejsc rozrodu ptaków, itd.

7. Załącznik

Ilustracja 1:

Lokalizacja obszaru planowanego przedsięwzięcia na tle obszarowych form ochrony przyrody w jego okolicy (zaznaczono Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz pomniki przyrody na podstawie bazy Geoserwis)

Ilustracja 2:

Stanowiska chronionej prawnie fauny:

CIA – błotniak stawowy

EC – potrzeszcz

SR – poklaskwa

Ilustracja 3:

Widok południowej części obszaru planowanego przedsięwzięcia, które wchodzi w skład terytorium łęgowego (siedliska występowania) potrzescza (w oddali po lewej stronie zdjęcia widoczne stanowisko łęgowe błotniaka stawowego)

Ilustracja 4:

Widok północnej części obszaru planowanego przedsięwzięcia (obszar wygradzony), które może wchodzić w skład terytorium lęgowego (siedliska występowania) pokląskwy. Fotografia wykonana z kładki nad drogą S8

Ilustracja 5:

Zbliżenie na szatę roślinną obszaru przedsięwzięcia w aspekcie zimowym (styczeń 2024)

Ilustracja 6:

Zbliżenie na szatę roślinną obszaru przedsięwzięcia w aspekcie wczesno-wiosennym